

SPECIAL!

Sändarrack av duraluminium. Längd 55 cm., höjd 50 cm. och djup 19 cm. Begagnad men i gott skick. Realiseras så länge lagret räcker för **Kr. 10:—** plus frakt.

SPECIAL!!

Låda till avställningsenhet utan hölje. Kr. **3:50**. Med hölje Kr. **8:50** plus frakt. Begagnad men i gott skick. Längd 45 cm., höjd 18 cm., djup 24 cm.

SPECIAL!!!

Hörtelefonnören, 4-ledade och med gummihölje. Längd 1.75 m. Pris Kr. **1:85** pr st.
Urdoxrör, U-930-4. 9 volt 0.3 A. Pris kr. **0:95**.

NÄTTRANSFORMATORER

Primärt 190-210-230-240 volt. Sekund. 2000-1500-0-1500-2000 volt. Effekt 1.75 kva. Pris Kr. **169:—** plus frakt. Transformatorerna äro av fabrikat RCA, fabriksnya, men kopplingsplintarnas fästen något skadade under transport.

Primärt 200-220-240 volt. Sekund. 355-0-355 volt samt 500-0-500 volt 250 mA. Fabrikat RCA. Pris kr. **49:—**.

MODULATIONSTRANSFORMATORER

Primärt 10400 ohm, sek. 4350 ohm. Effekt 1 kW. Fabrikat RCA. Pris kr. **165:—**.

SWINGDROSSLAR

6-60 Hy. 400-50 mA. Isolationsspänning 10000 volt. Pris Kr. **55:—**.

TRAFIKMOTTAGARE typ BC-312, ej ombyggd. Begagnad men i gott skick. Best offer!

TRAFIKMOTTAGARE typ BC-342 med kristallfilter. Mottagaren körklar på 110 växelström. Ej ny men garanterat god kondition. Best offer!

— Mitt erbjudande gäller endast en av varje! —

TRANSCIVER typ BC-645A utan rör. Pris Kr. **65:—** pr st.

CLAPPOSCILLATOR.

Output c:a 3 watt. Frekvensområde 7-7.35 Mc. Inbyggt nätaggregat. Snygg grönlackerad låda försedd med kalibrerad NATIONAL skala. Pris kr. **175:—**.

SÄNDARE OCH MOTTAGARE

inbyggd i grönlackerad låda. Mottagaren 4 rörs super med frekvensområde 2200-7000 kc. Beatoscillator för CW-mottagning. Sändare med frekvensområde samma som mottagare. Rörbestyckning: 6V6 oscillator, 6V6 output. Modulatorrör 6V6. Försedd med 2 st. trevliga mätinstrument. Lådans storlek är 45x23x20 cm. En verkligt trevlig liten sändare för sommarstället, båten eller bilen till Kr. **425:—**. Endast en finns till salu!

HELAUTOMATISK ELEKTRISK NYCKEL.

Omställbar för olika hastigheter. Avsedd för anslutning till 110 volts nät. Rörbestyckning: 2 st. 12AU7 och 1 st. 35W4. Pris Kr. **164:—**.

SPARTRANSFORMATORER.

Primärt 220 volt, sekund. 110-115 volt. Transformatorn kapslad. Effekt 200 VA. Pris Kr. **26:50**.

AMERIKANSK BUG typ J 36. Pris Kr. **69:—**.

SVENSK BUG. I stort sett samma utförande som J 36. Pris Kr. **49:—**.

MILLEN Inställningsratt med 3.5" skaldiam. Skalan graderad 0-100. Pris Kr. **6:40**. Amatörnetto vid återopande av QTC-annons. Lagernr 10008.

MILLEN Sändarkondensator. Max.-kap. 96 pF. Arbets-spänning 3000 volt. Amatörnetto Kr. **28:90**. Lagernr 12510.

MILLEN Sändarkondensator. Max. kap. 150 pF. Arbets-spänning 3000 volt. Amatörnetto Kr. **31:80**. Lagernr 12515.

MILLEN Sändarkondensator (Splitstator). Max. kap. 2x 71 pF. Arbets-spänning 3000 volt. Amatörnetto Kr. **36:90**. Lagernr 12076.

MILLEN Högspänningsanslutningar. Amatörnetto Kr. **2:95**. Lagernr 37001.

MILLEN keramiska toppanslutningar. Typ 36001 för 866 etc. 36002 för 807 etc. 36004 för 6J7 etc. Amatörnetto för samtliga Kr. **1:60**.

MILLEN keramisk axelkoppling. Lagernr 39002. Amatörnetto Kr. **2:95**.

KERAMISKA GENOMFÖRINGAR.

Isolatorns totala längd 60 mm. Diam. 45 mm. Genomgående skruvens längd 125 mm. Typ GF 4. Netto Kr. **4:30**.

HÖGEFFEKTNOTSTAND.

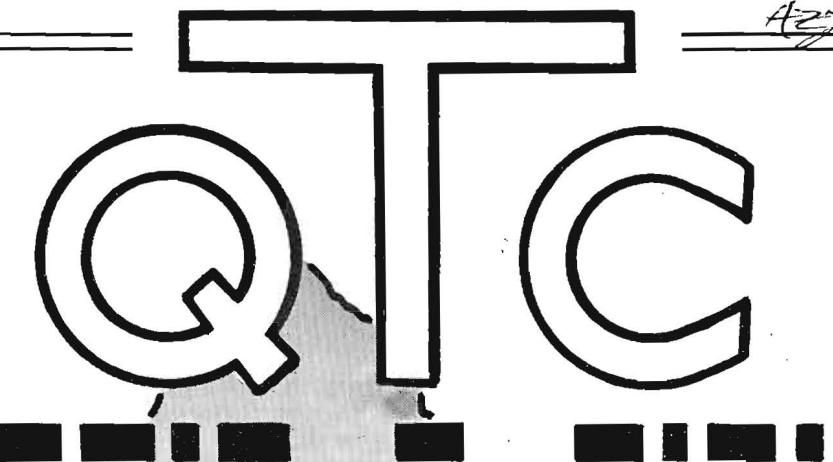
Typ 9823	100000 ohm 150 W	Pris Kr. 10:—
Typ 1043	50000 ohm 150 W	9:20
Typ 1044	20000 ohm 150 W	8:40
Typ 1045	75000 ohm 75 W	8:40
Typ 1047	5000 ohm 75 W	6:80
Typ 8000	8000 ohm 40 W	5:60

73 de

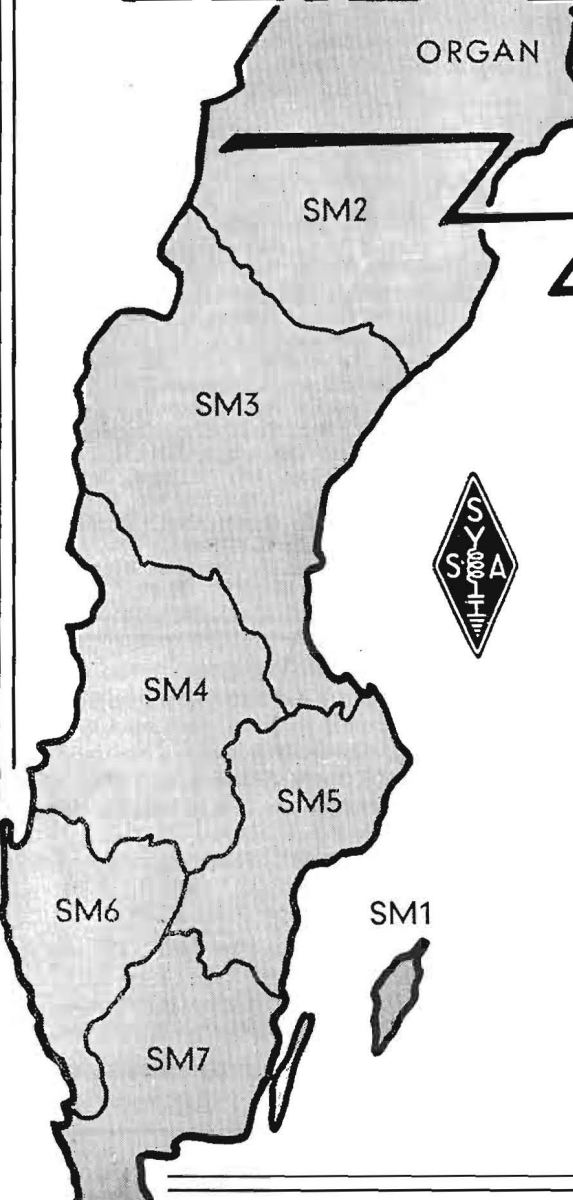
SM5ZKTORKEL KNUTSSONSGATAN 29
STOCKHOLM.Telefoner:
40 15 45 - 41 43 43 - 40 19 40Postgiro:
19 39 72

Bröderna Borgströms AB, Motala 1949

A27

ORGAN FÖR
SVERIGES
SÄNDARE
AMATÖRER

UR INNEHÅLLET

NRAU-testens resultat Sid. 120

Marstesten » 121

HF-steg i amatörsändare » 123

Från UKV-banden » 124

Nyttiga räkneexempel » 127

NUMMER 6 JUNI 1949

SSA:s styrelse

Ordf.: SM5ZD, Kapten Per-Anders Kinnman, Hedvigsdalsvägen 24, Helenelund. Tel. 35 30 33.

V. ordf.: SM5XH, Civ.-ing. Jan K. Möller, Sveaväg. 135, Stockholm. Tel. 33 97 66.

Skr. och Red. QTC SM5WL, Ing. H. Eliäson, Norlindsvägen 19, Bromma. Tel. 37 32 12.

Bitr. skr. SM3WB, Ing. S. Granberg, SJ, Östersund. Tel. Järnvägen 224 el. 324.

SM6ID Ing. Karl O. Fridén, Box 12 D, Bohus Björkö. Tel. 210.

Tekn. skr.: SM5AOC, Civ.-ing. Gunnar Svala, Näshultaväg 5, Älvsjö. Tel. 473503.

Bitr. tekn. skr. SM5VL, civ.-ing. Bengt Magnusson, Häradsdomarv. 13, Enskede.

Skattmästare: SM5WJ, Tj:man I. Westerlund, Mörkövägen 57, Enskede. Tel. 49 58 98.

QSL-manager: SM5OK, Ing. Åke Alséus, Bergsgatan 1, Stockholm. Tel. 51 96 51.

Försäljningschef: SM5SD, Fil. kand. Gordon Andersson, Thunbergsgatan 37, Hammarbyhöjden. Tel. 48 30 74.

Försvarssektionsledare: SM5—010, Ing. Gustaf W. Svenson, Frejgatan 45, Stockholm. Tel. 33 13 01.

FRO:s styrelse

Ordf.: Ing. G. W. Svenson, SM5—010, Frejgatan 45/2, Stockholm.

Skr.: Ing. S. Sjölander, SM5XD, Kronobergsgatan 28, Stockholm.

Kassaförv.: Föräkr.-tj.-m. Erik Malmberg, SM5ZX, Chapmansg. 3/3, Stockholm K.

Utbildningschef: Löjtnant Lars-Erik Le-wander, SM5JV, Näckrosväg. 5, Solna.

Minneslista

SSA:s kansli, Sturegatan 38, 3 tr., Stockholm. Exp.-tid. 11—12. Tel. 62 81 81.

Postadr.: Stockholm 8. Postgiro 522 77

Försäljningsdetaljens postgiro: 15 54 48. Betala alltid per postgiro.

FRO:s postadress: Box 743, Stockholm 1.

SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekvens c:a 3.51 Mc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens c:a 7.02 Mc).

Bidrag skola vara red. tillhanda senast den 25:e i månaden.

Distriktscheferna**S S A:**

- DL 1 SM1LO, S. Dalström, Mellangatan 22, Visby.
- DL 2 SM2BC, Börje Lindgren, Soldatgatan 3 C, Boden.
- DL 3 SM3WB, Sven Granberg, SJ, Östersund. Tel. Järnvägen 224 el. 324.
- DL 4 SM4KL, Karl-Otto Österberg, Box 354 A, Vålberg.
- DL 5—Stor-Stockholm, SM5LI, H. Thellmod, Norr Mälarstrand 96, Stockholm.
- DL 5—Landsorten, SM5FH, K. Almroth, Westmangatan 13, Linköping. Tel. 40901.
- DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Box 12 D, Bohus-Björkö. Tel. 210.
- DL 7 SM7HZ, Thure-Gabriel Gyllenkrok, Björnstorps slott, Björnstorp.

F R O:

- DC 1 SM1FP, Telegrafist A. Albiin, Arméradio, Visborgsslätt, tfn Visby 26 00.
- DC 2 SM2SF, Löjtnant A. Lindskog, Soldatgatan 11, Boden, tfn 35 60, »Bodens garnison», vx.
- DC 3 SM3LX, Optiker C. H. Nordlöw, Klubbgränd 6, Härnösand, tfn, 23 97, 2275.
- DC 4 SM4KZ, Ing. C. E. Elg, Vindelgatan 12 B, Ludvika, tfn »ASEA».
- DC 5 SM5JN, Ing. R. Klinga, Inteckningsv. 85, Stockholm, tfn 45 65 96.
- DC 6 SM6QL, Civ.-ing. Karl Brusberg, Esbjörns väg 8, Göteborg.
- DC 7 SM7JP, Serg. E. Carlsson, Stenhamra, Eksjö, tfn 12 77, 11 77.

MEDLEMSNÄLAR à kr. 2:50

LOGGBÖCKER à kr. 2:50 (omslag blått, rött eller fanér)

TEKNISKA FRÅGOR à 0:50**SSA RADIOKOMPENDIUM à kr. 5:00**

"AMATÖRRADIO" av Jan K. Möller. Häftad kr. 12:75, inb. kr. 16:50.

MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL med nålfäst-sättning kr. 2:25, med knapp kr. 2:50.

LOGGBLAD för tester **1 kr. pr 20 st.**

Samtliga priser inklusive porto. Vid post-förskott tillkommer 30 öre.

Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA Försäljningsdetaljen

Thunbergsgatan 37 Hammarbyhöjden

ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: Ing. H. ELIÄSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Bromma

Sekreteraren har ordet

Den senaste månaden har till stor del ägnats åt de icke betalande medlemmarna. Listan över desamma får av vissa orsaker stå över denna gång. Det är inte många som sagt ifrån att ej vill vara med längre. Ändock vill resten ej betala! Hur man än försöker se saken tycker man att det är orätt både mot föreningen och mot de lojala medlemmarna att i det längsta fresta vårt tålamod. I och med att QTC och QSL nu ej längre utsändes till vederbörande kommer i alla fall en del avgifter in. Det brukar vara så.

Vid det här laget har säkerligen QSL-distributionen via DL kommit igång på allvar. Kansliet är nu i det närmaste kvitt alla de kort som samlades där i början av året. Skönt! Vi hoppas att det aldrig mer behöver bli någon upprepning av denna för alla parter tråkiga historia.

—WL

"Palestinatrafiken" m. m.

Såsom tidigare meddelats i QTC har telegrafstyrelsen haft vissa erinringar att göra mot karaktären av den trafik, som förekommit från vissa amatörstationer. I en skrivelse till en amatör, som deltagit i den s. k. »Palestinatrafiken» har telegrafstyrelsen närmare utvecklat sin syn på denna fråga och vi saxes valda delar ur brevet.

Styrelsen framhåller sålunda med anledning av ett uttalande av general Frank Stoner: »... att Förenta Nationernas tjänstemän självfallet icke ha någon befogenhet att... lämna exempelvis de svenska radioamatörerna generell dispens från i Sverige gällande bestämmelser för amatörradiotrafik. Dessa bestämmelser äro i vad avser trafikutväxling avfattade i exakt överensstämmelse med det i Atlantic City år 1947 antagna radioreglementet, vilket Förenta nationerna genom ett särskilt avtal

med Internationella teleunionen förbundit sig att tillämpa även i sin egen trafik.

Ifrågavarande föreskrifter ha i Atlantic City-reglementet följande lydelse: 'When transmissions between amateur stations of different countries are permitted they must be made in plain language and must be limited to messages of technical character for which, by reason of their unimportance, recourse to public telecommunications service is not justified. It is absolutely forbidden for amateur stations to be used for transmitting international communications on behalf of third parties.'

... överenskommelsen mellan Förenta nationernas avdelning för information och Internationella amatörradiounionen (I.A.R.U.) återfinnes i... den amerikanska tidskriften QST Amateur Radio, juni 1947. Trots den delvis något otydliga formuleringen torde det vara fullt klart, att avsikterna med samarbetet mellan Förenta nationerna och amatörerna voro två, nämligen dels att amatörerna skulle giva spridning åt nyheter om Förenta nationernas arbete genom att göra dylika nyheter till föremål för samtal, dels att amatörerna skulle engageras såsom rapportörer ifråga om Förenta nationernas rundradioverksamhet. Överenskommelsen betonar emellertid, att amatörerna arbeta under de regler, som gälla i respektive länder och i överensstämmelse med de föreskrifter, som utfärdats av den Internationella teleunionen.

Något stöd för rätt att göra avsteg från de nationella amatörbestämmelserna kan sålunda varken formellt eller reellt erhållas ur nämnda överenskommelse.»

Loggblad för tester

Ett speciellt loggblad för tester har utarbetats av SSA:s testledare, SM3WB. Säljes genom Försäljningsdetaljen till ett pris av kr. 1:— för 20 st. inkl. porto.

—SD

QSL-tjänsten

SSA:s QSL-byrå arbetar f. n. på följande sätt:

1. Kort SM till SM insändas av samtliga medlemmar direkt till SSA, Stockholm 8, där de omedelbart utsändas till det distrikts byrå, i vilket den mottagande amatören är bosatt. Vidarebefordras därifrån genom resp. DL försorg (SM1 och SM5L = DL5L; SM2, SM3 och SM4 = DL3; SM5S = Kansliet; SM6 = DL6 samt SM7 = DL7).

2. Kort SM till utlandet insändas som ovan, insorteras i ett särskilt utlandsskåp på kansliet och utsänds till adresslandets byrå efterhand som ekonomisk mängd uppnås, dock minst en gång i månaden.

3. Kort utlandet till SM uppsorteras omedelbart efter ankomsten efter mottagarens distriktsiffra och skickas till distriktsbyråns f.v.b.

4. QSL ankommer som regel högst en gång i månaden från utlandet, undantag LA, OH, OZ och G. Många länder tvingar sina amatörer att själva ombesörja sändningen av kort till utlandet, vilket gör inströmningen av kort till SSA synnerligen oregelbunden. Betänk därför värdet av SSA:s »dubbelriktade» service!

5. Kortbuntarna skickas som enkilos affärshandlingar med en banderoll runt paketet på en led, så att posten kan se in i buntens samt snören runt alltsammans så att korten ej kunna falla ut.

6. Arbetet på QSL-byrån håller nu på att organiseras så att postförsändelser (kortbuntarna) minst varannan dag lämnas och hämtas av kanslisten på Stockholm 8, brytes och grovsorteras på »till SM» och »till utlandet» av henne samt vidarebefordras på SM-distrikt och utländska länder av en assistent. Denne paketerar vidare korten till distriktsbyråerna och vissa länder, medan OK sköter de övriga. Kortbuntarna adresseras och frankeras av —OK och kanslisten. Den något besvärliga uppsorteringen av SM5-korten i SM5L och SM5S verkställs av assistenten med biträde av kanslisten, när hon så hinner.

7. Svårtydda och felaktigt skrivna kort behandlas av —OK, som vidare dikterar all byråns korrespondens om WAC o. dyl. för kanslisten.

SM5OK och SM5XH

NRAU-testens resultat

Ur majnumret av »OZ» hämta vi det fullständiga resultatet av årets NRAU-test:

Samtliga 91 inkomne logs er nu gennemgået og resultaterne for de 50 bedst placerede deltager er således:

Nr	points	Nr	points
1 OZ7BO	146	26 OZ4FT	58
2 LA7Y	121	27 SM5JJ	58
3 OZ7T	114	28 OH1OD	56
4 OZ1W	107	29 SM6QP	55
5 SM7FB	103	30 SM5YK	55
6 OZ2LX	102	31 OZAIM	53
7 OZ7EU	101	32 OZ5XY	53
8 LA8J	96	33 SM6JD	53
9 LA4U	94	34 LA1QB	49
10 SM7QY	84	35 LA1S	49
11 LA5B	84	36 LA6ZA	49
12 SM6LZ	83	37 SM2PD	46
13 OH6NZ	81	38 LA3GA	45
14 SM7JP	81	39 LA7F	44
15 LA3VA	79	40 SM5NU	42
16 SM4KL	76	41 OH1OX	41
17 OZ7MP	75	43 LA3B	40
18 LA8R	73	42 OZ7SB	41
19 LA4S	67	44 SM5RC	39
20 OZ7G	67	45 LA6PB	38
21 SM5RE	67	46 LA7U	38
22 OZ5A	66	47 OH6NR	38
23 SM6AWE	66	48 LA1K	36
24 OZ2NU	65	49 OZ7GL	36
25 SM5JU	65	50 LA6DA	35

De øvrige resultater offentliggøres ikke, da flere af deltagerne af forskellige grunde ikke har ønsket deres pointstal medregnet ved bedømmelsen, men deltagerne kan på forlangende få tilsendt deres korrigerede log.

Resultatet av landskonkurrencen blev:

OZ7BO	146	SM7FB	103
1W	107	6QP	87
7T	114	6LZ	83
2LX	102	7JP	81
7EU	101	4KL	76
S:a OZ	570	S:a SM	430
LA7Y	121	OH6NZ	81
8J	96	1OD	56
4U	94	2OX	41
5B	84	6NR	38
3YA	79	3OY	29
S:a LA	474	S:a OH	245

De inkomne logs og de førte QSO'er fordeler sig mellem landene som følger:

	LA	OH	OZ	SM
Antal logs	30	11	18	32
Antal QSO	1535	417	1407	1511
Antal points	1231	341	1181	1202

En del points er mistede på grund af manglende logs. Der er ikke indkommet log fra 27 stationer, som har haft tilsammen 110 forbindelser med de stationer, som har indsendt loggen, d. v. s. ca. 4 pct af den samlede QSO-mængde, idet der ialt har været ført 2490 QSO'er.

*

Det viser sig at alle QSO'erne indenfor NRAU testen er foregået på 3,5 og 7 MHz båndene og at fejlprocenten er ret høj, idet gennemgående 17 pct. af de QSO'er, som er ført mellem de stationer, som har indsendt log, har indeholdt fejl.

De almindeligste fejl er naturligtvis i bogstav og talgrupperne, men også kaldesignalerne er meget ofte forkerte, og det er i enkelte tilfælde sandsynligt, at renskriften af loggen har været forkert. Endelig er der en del points mistede, fordi der i virkeligheden ikke har været ført en QSO, i det modparten har haft forbindelse med en anden station i stedet.

For en fulstændigheds skyld kan vi tilføje, at selvom konkurrencens vinder OZ7BO overhovedet ikke havde deltaget i den første periode, ville han dog have opnået 123 points og altså stadig have været den bedst placerede af alle deltagerne, så alt er ikke tabt, selvom man er forhindret i at være med i alle testperioderne, men naturligtvis vil det betyde et vist handicap.

Testudvalget.

Nyvalda DL

Valen av DL i SM2, SM4 och SM7 ha utfallit sålunda:

DL2: SM2BC, Börje Lindgren.
DL4: SM4KL, Karl-Otto Österberg.
DL7: SM7HZ, Thure G. Gyllenkrok.

Vi tacka de avgående och önska de nytilträdande lycka till i sitt ansvarsfulla värv.

”Marstesten”

Experimentet med marstesten slog väl ut och den synes ha blivit uppskattad. Efter 5 dagar kunde den aktiva tävlingsledningen konstatera att det räckte med en vecka, då deltagarna syntes börja lida av tävlingsleda. Nu blev det i stället en uthållighetstävlan. En del föreföllo till en början vara lindrigt intresserade, men allt efter som de upptäckte att det ej gick att få ett 80-mb QSO med mindre än att man lovade marstest-QSL, så lockades allt flera med. Inalles deltog 185 stationer — det hade väl ingen kunnat ana — men tyvärr underlät ej mindre än 70 stycken att bekräfta kontakterna. SM1AKG och SM5AYN förlorade mest på syndarna. En del ha saknat QSL, men ha i stället bekräftat med loggutdrag.

Då det ej var fråga om en snabb-QSO-test, är det förklarligt att QSO-na ofta utvecklade sig till halvtimmeslånga kontakter, men ibland blev man ju litet ledsen, när man i dagar och timmar väntat på att få höra ett nytt call, och då denne äntligen kom, han började tugga lump med någon granne. Härvid må det väl förstås om vederbörande hoppade in i QSO-et för att få en poäng. Tonkvaliteten var kanske inte så dålig som TYM ville påskina i aprilnumret, och strängt taget var det väl endast en som tangerade gnisten. Resultatet ser ut som följer.

	poäng		
1. 7JP 115 QSO	195.5	13. 4AOK 80 QSO	
2. 1AKG 104 »	176.8	14. 5AM 78 »	
3. 5YD 102 »	173.4	15. 6AHC 77 »	
4. 7ZY 98 »	166.6	16. 5XP 75 »	
5. 5PA 97 »	164.9	17. 5NG 74 »	
6. 7QY 94 »	159.8	18. 5BL 74 »	
7. 3AVG 94 »	159.8	19. 6AZB 73 »	
8. 6XK 93 »		20. 5SO 73 »	
9. 7DQ 93 »		21. 5ADC 72 »	
10. 5AYN 88 »		22. 7YE 70 »	
11. 5FX 82 »		23. 7ASQ 70 »	
12. 3APM 81 »			

Lyssnare:

1. SM3—1086 211 QSO
2. SM5—1454 118 »
3. SM5—1397 111 »

SM5—1454 har använt en enrörs rak mottagare med ett 1H5GT och en 10 meters tråd. Bra gjort.

Sammanlagt omsattes omkring 9.000 QSL under testen.

Östersund den 25 maj 1949.

SSA tävlingsledning / SM3WB

P.S. SSA försäljningsdetalj tillhandahåller numera testloggblad, passande för de nordiska testerna. Det är tävlingsledningens förhoppning att dessa falla i god jord, för det kommer att underlätta kollningen avsevärt. Skaffa hem en bunt redan nu, för det blir fler tester.

Åstölägret

Än är det inte för sent att sända in anmälningar till sommarlägret på Åstön, men det bör ske omgående för att vi skola få en uppfattning om huru många som kommer. Anmälningar som ej annullerats senast den 1 juli är bindande, då vi några dagar i förväg måste rekvirera ut erforderliga kvantiteter livsmedel.

Under lägret komma vi att anordna en konstruktionstävlan av enastående och säkert mycket roande slag. Liksom i fjol kommer en lägerfilm att upptagas visande den semestrande amatörens liv i olika faser. Cykel kan medtagas, men är ej nödvändig. Däremot bör så många rävsaxar som möjligt lånas ihop för att vi skola få till stånd en verklig fight med priser o. dyl.

Har Du inte sänt in Din anmälan ännu, så gör det omedelbart till SM3LX, Klubbgränd 6. Angiv vilken dag och tid Du kommer, så skola vi rulla ut den röda mattan. Kan du inte komma, så kan Du sända oss en lyssnarrapport, så får du lägrets QSL som tack för Ditt besvär. Postadressen är »Åstölägret», Åstön, Tynderön.

SM3WB

SM5ZP i LA-land

SM5ZP, vår idoge bullemakare, tillbringade sin semester i Norge, varifrån han kommer att lämna en reserapport. F. n. kan endast meddelas att NRRL:s årsmöte gick synnerligen friktionsfritt (c:a 175 deltagare). SM4ALB och SM4AZH voro även närvarande.

NRAU-representanter från Danmark (OZ8T), Norge (LA3Q) och Sverige (—ZP) voro samlade i Oslo den 27—29 maj för förhandlingar. Det framgick därvid att ett uppväckande av unionens tankar och syften är efterlängtat. En orienterande NRAU-artikel inflyter i julinumret.

Marstestvinnaren

Att SM7JP skulle vinna var ju nästan väntat, då hans stora intresse är och har varit 80 mb, och segern var honom väl unnad. Han väntar bara på Asien för WAC på 80, vilket säger en hel del om hans aktivitet. Om sin utrustning skriver —JP till tävlingsledningen:

Jag använder en VFO-PA av enklaste slag, 6SK7—6V6—6V6—807 med 50 watt. Sändarna (en för 80 mb och en för 40 mb) äro inbyggda i var sin låda modell TU5B. Likriktaren är gemensam liksom VFO'n och bandbyte sker med ett par omkopplare. Mottagaren är en HRO. Till en välordnad station hör även en antenn. Sådana förekomma i stor myckenhet.

(Jag har dock aldrig haft mer än 8 (åtta) uppe samtidigt.) Under testen användes 2 st. long-wires, en på 82 m. och en på 40 m. längd. Betr. denna test så vill jag framhålla som min uppfattning att de nya grabbarna skötte sig bra. Man kan ju tänka sig hur det känns, när en aldeles ny ham visar sig på bandet och plötsligt finner sig så gott som omkullsprungen av ett 25-tal hams som alla pocka på QSO. Hi. (Och som t.o.m. sända QSL! —WB.)

Tackar alla ham-kamrater och tävlingsledningen för en god test.

Eric Carlsson, SM7JP

Högfrekvenssteg i amatörsändare

Hur man trimmar och avstör dem.

(Forts. från nr 5)

F. Balansering av push-pull-drivning.

Innan denna artikel avslutas kan det vara lämpligt att påminna dem, som bygga push-pull-förstärkare, om vikten av att balansera drivningen till de två rören. Detta blir av ännu större betydelse när man använder rör av typen 807, då understyrning av ett rör kan kombinera sig med överstyrning av det andra, i och för sig farligt för tetroder, till att ge ett synnerligen nedslående resultat. I en kapacitivt kopplad push-pull-förstärkare, med vilken vi experimenterat, inbyggdes en anordning för att balansera drivningen, kondensatorn C_1 i figur 7. Vi slog upp utgångskapacitansen hos drivröret i en rörhandbok och satte sedan med ögonmått balanseringskondensatorn C_1 till vad som kunde uppskattas ge samma kapacitansvärde. Uteffekten från steget var avsevärt lägre än vad som normalt kunde väntas, och dippen i anodströmmen vid resonans var obetydlig när förstärkaren belastades till föreskriven input. Slutligen konstaterades, att anoden på det ena röret visade en smula rodnad.

En bekväm metod att kontrollera balansen i en push-pull-förstärkare med tetroder är att mäta varje särskilt rörs skärmgallerström, då man därvid inte behöver gå in och öppna i tankkretsarna. En kontroll av skärmgallerströmmarna visade att här det ena röret nästan inte drog någon skärmström, medan det andra drog långt över det tillåtna värdet. Vi fann att en noggrann injustering av C_1 var nödvändig för att få *båda skärmgallerströmmarna lika*. Skillnaden i stegets uppförande efter noggrann balansering var anmärkningsvärd. Verkningsgraden blev god och anodströmmen bredvid resonanspunkten steg till mellan 350—400 mA med en mycket markerad dip till det föreskrivna 200 mA vid full belastning — och detta med skärmgaller matade genom ett seriemotstånd. Tydligt hade före balanseringen ena röret tagit nästan hela belastningen. Det är därför inte konstigt att dippen i anodström var obetydlig, när ett rör hade nära 200 mA i anodström.

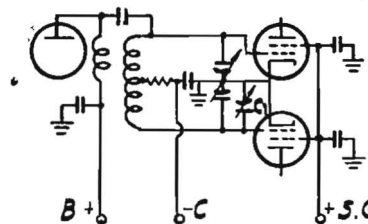

Fig. 7

Låt oss dessutom påminna om en annan sak. Håll gallerströmmen på 807:or och andra beamrör till de föreskrivna värdena vid rekommenderad gallerförspanning. Överstyrning spolierar verkningsgraden hos tetroder genom att draga upp deras skärmgallerström onödigt. Använder man seriematning av skärmgallererna sänkes samtidigt skärmgallerströmmen och det blir svårt att belasta förstärkaren på rätt sätt.

G. Sammanfattning.

Huvudpunkterna i det föregående kunna sammanfattas i följande lista:

1. Undertryck VHF-parasiter med VHF-drosslar i galler och anod och följ de föreslagna dimensionerna tidigare i texten. Använd inte dämpmotstånd i skärmgaller-tillledningen. Om en liknande drossel i galler-tillledningen till en triod ej ger önskat resultat användes en VHF-vägfälla i triodens anodkrets.
2. Eliminera i balanserade kretsar med trioder eller tonfrekvenstetroder möjliga svängningskretsar för lågfrekventa parasitsvängningar genom att ersätta de vanliga drosslarna i endera galler- eller anodkrets med 100 ohms motstånd.
3. Neutralisera tetroder för tillförlitlig stabilitet på arbetsfrekvensen.
4. Balansera styrningen i push-pull-förstärkaren noggrant och använd skärmgallerströmmen som indikator vid beamrör.
5. Överstyr inte 807:or eller andra tetroder.

Jan K. Möller, SM5XH

NBFM

Har sedan en tid tillbaka sysslat med smalbands-fm. på amatörbanden från 3.5 mc till 28 mc. Från första dagen jag började med mina försök förvånade det mig att rapporterna på 14 Mc och 28 Mc genomgående voro mycket bättre än på de lägre frekvenserna. Samtidigt lämnades jag ständigt upplysning om att antingen lägre eller högre sidbandet var bättre. Svinget hölls alltid c:a ± 3 kc på alla band. Efter ett par QSO med SM7PN, som också kör NBFM, fick jag en del värdefulla tips som sedan utprovades. Det visade sig då att sändarens samtliga kretsar måste vara mycket väl avstämda till resonans, i synnerhet gäller detta slutstegets galler och anodkretsar. Om någon krets sidstämms blir ofelbart ena sidbandet sämre.

Detta var ju även förklaringen till varför rapporterna voro så mycket bättre på de högre

frekvensbanden. Vid körning på 14 Mc och 28 Mc blir man ju vanligen tvungen att dubbla i mellanstegen och av denna anledning får man ställa in kretsarna noggrannare för att få tillräcklig driveffekt till efterföljande rör. Vid körning på de lägre frekvensbanden har man ju ofta effekt till överlopps i mellanstegen. Detta är vanligen fallet vid användandet av de nu så populära beamrören, som med sin stora förstärkning ej fordrar mycken styrning.

Då jag icke sett denna fråga beröras vare sig i amerikansk eller svensk radiolitteratur tror jag mig kanske kunna hjälpa dem här i SM som kör NBFM med detta lilla påpekande. Har vid ett flertal tillfällen hört NBFM-stationer få rapport om att ena sidbandet är bättre än det andra.

Samtidigt vill jag passa på att tacka SM7HZ för all hjälp han beredvilligt ställt till förfogande vid inställandet av frekvenssving m. m.

SM6ID, Karl O. Fridén

Från UKV-bandet

Maj månad bjöd på många glädjande tilldragelser för UKV-entusiasterna. Såväl 6 m som 2 m har varit öppna och givit anledning att hoppas på ännu bättre resultat under sommaren. Som »First News» på 2 m. är Helsingforsfinnens OH2OK uppdykande på Sthlmsarenan den 2 maj kl. 2030 SNT. Då kom han nämligen in hos undertecknad efter 2 månaders scheds både morgon och kväll för första gången. Hans rppt var rst 428 med qsb ner till 0 men han hörde förmodligen inte Sthlm. När detta läses är med största sannolikhet tvåvägsqso:t ett faktum, då OH2OK snart får en 24-el. beam med nätreflektor i st. f. sin 8-el. Han meddelar att OH2NY och OH2TT är igång med 829:or och goda converterar samt den senare med 16-el. beam. Dessutom utlovar han att Åbo snart skall vara representerat i stor stil, en lagom distans på 270 km. från Sthlm att jämföra med 410 km. till Helsingfors.

6 m.-bandet

Den första verkliga Es-öppningen för året noterades den 21 maj mellan 1430—1730 SNT. MUF'en var stundtals uppe i över 60 Mc och hc-harmonics m. m. från huvudsakligen västra

Europa kom in med vrålstyrkor. Inget 6 m.-qso uppnåddes. Om aktiviteten kommit i gång till UKV-testens sista pass kan man våga förutspå Es-qso med tanke på 28-dagarsperiodiciteten.

2 m.-bandet

Sista ordet om den »enkla» 2 m.-convertern i QTC 4. Genom ett beklagligt förbiseende, som delvis berodde på att schemat sändes in först och manuset sedan har C7 blivit felplacerad. Skall den ha det i stycklistan angivna värdet bör den läggas över C6, varvid dock måste beaktas att såväl rotor som stator äro isolerade från jord. Ett bättre sätt som praktiserats i

UKV DX-RUTAN

SM-REKORD:

- 6 m.: SM5VL—HB9BZ, 1400 km. den 18/8 1948.
- 2 m.: SM5MN—SM5YS, 205 km. den 23/5 1949.
- 3/4 m.: SM5SD—SM5GQ, 5IQ, 5ABC 12 km., den 12/5 1949.

SM5OG:s converter är att lägga en split-stator på 2 ggr 12 pF (ZK:s 1212) över vardera C4 och C5 som således medför att rotorn kan jordas. Härvid bör emellertid C4 och C5 minskas till 20 pF vardera för spridning av hela bandet. Jag är uppriktigt ledsen över att ovanstående hänt och hoppas att inte alltför många ha fastnat på den punkten.

I presstopp förra numret meddelades att SM5MN hörts i Sthlm med rst 425. Rapporten är förbättrad till rs 55 den 13 maj, då han med ny modulator och stabil tx (t 9) dundrade in i Stockholm. Sedan dess har vädrets makter hållit rapporten vid i genomsnitt 53 på foni i båda riktningarna såväl morgon som kväll. SM5SD och —VL ha haft nöjet att höra honom och han har dessutom blivit hörd av nykomlingen och old-timern SM5UU i Rönninge, Södertälje, på en dipol.

Den 18 maj var en god kväll, då SM5YS i Uppsala kom in med rs 57 och hade fullt schå att under 1½ timme avverka SD, VL, AOL och OG från Sthlm i tur och ordning. Tidigare samma kväll hördes MN med 54.

Söndag kväll den 22 maj, då förutom OH2OK även SM5FJ från Peking dök upp går till historien. Efter att ha provat en halvtimme nappade han äntligen på SD som körde ett fint qso. Därefter körde MN från Linköping, FJ från Peking och VL från Sthlm triangelsqso c:a en halvtimme med genomsnittsrapporten rs 54 från samtliga. En egendomlighet är att medan SD hör FJ betydligt starkare än MN, undertecknad med qth nära SD får in dem med precis samma signalstyrka. FJ har en omgjord SCR 522 och en 16-el. beam ovan på ett hyreshus. Det är somliga som har förmågan att arbeta i lönndom, eller också är hyresvärderna ham.

Just i skrivande stund har SM5MN och SM5FJ fått förbindelse med SM5YS. MN gav rs 33 och qso:t genomfördes på A2, dvs. hos MN genom vissling. FJ rs 22 — YS rs 34. Den remarkabla tidpunkten var den 23/5 kl. 2130 och 2 m-rekordet innehas nu av SM5MN och SM5YS och lyder på c:a 205 km. Grattis.

3/4 m.-bandet

Det verkar som om den längsta tvåvägsförbindelsen på 420 Mc är den mellan SM5SD och SM5GQ, IQ och ABC å den andra sidan. Distansen är inte lång, men inga andra resultat äro kända.

VEM ÄR VAR PÅ 2 M.?

- 144.00: OH2OK
- 144.16: OH2NY, OH2TT, SM5AY, 5FA, 5FJ, 5MN, 5SI, 5YS, 5ZO
- 144.24: SM5VL
- 144.72: SM5RT, 5SD, 5AFM
- 144.85: SM5VL/portabelt
- 145.32: SM5FJ, 5AXT
- 145.7: SM5AI

FJ vill ha folk igång på bandet, då han hittills endast kört lokalt på 3/4 m. Vad sägs? Jänkarna har visat att 150—200 km. går bra så varför inte samma här? I den vevan föreslås att vi gå in speciellt för 432—438 Mc för dx-qso:n, dit man ju kommer efter tripling från 2 m. i exempelvis en 832. Bandet är så brett, att svårigheter annars uppstå om man vill ha en converter. Det är lika lätt att ligga där som på någon annan frekvens för en självsvängande tx, så tune in pse.

SM7:or ohoj!

På omvägar ha vi hört om er aktivitet nere i mörkaste Skåne. Finns det ingen själ som har så pass mycket tid över att han kan skriva några rader till undertecknad. Vi äro mycket nyfikna på era resultat och vilka grejor ni har, vad sägs 7BE, 7XV?

Lycka till på UKV-testen och vi ropar naturligtvis CQ-TEST.

SM5VL

SM—OH-kontakt på 2 m.

Den 29 maj kl. 2000—2030 etablerades den första UKV-kontakten mellan SM och OH. QSO:t genomfördes på A1 av SM5VL och OH2OK över en distans på 410 km., som således innebär nytt 2 m.-rekord. RST var 539 i båda riktningarna. OH2OK hade just fått upp en ny 24-elements beam så resultatet var inte alldeles oväntat.

SM5VL

QTC nr 1—3 1949

De tre första numren av QTC 1949 äro nu slut och nytillträdande medlemmar kunna därför ej påräkna att få dessa. Medlemsantalets kraftiga stegring under första kvartalet är orsaken. Upplagan har fr.o.m. nr 4 ökat till 2,200 ex., och förutsättningar finnas därför att den skall räcka för hela årets behov.

VHF- och UHF-reklam!

För att i någon mån klara upp begreppen ang. VHF- och UHF-vågornas utbredningsförhållande inom en sändares närzon, dvs. upp till omkring 100 och 150 km. avstånd från sändaren, visas här en tabell med fältstyrkekurvor, vilka uppdragits med ledning av undersökningar i bl. a. Storbritannien under och efter det sista världskriget, över dessa vågors utbredning.

Dessa kurvor gälla endast för en antennhöjd av 10 m. över mark- resp. vattenytan för både sändare- och mottagareantennerna samt för antenner utan påtaglig riktningsverkan, samt för en antenneffekt av 1 kW.

Kurvorna kunna användas även vid beräkning av fältstyrkor då andra antenneffekter förekomma. Som bekant varierar fältstyrkan med kvadraten på effekten, så att om t. ex. sändaren har en antenneffekt av 50 watt i stället för 1 kW (1000 W) beräknas fältstyrkan enligt formeln:

$$\text{Kurvan } 0.5 \mu\text{V/m} \times \sqrt{\frac{50\text{W}}{1000\text{W}}} = 0.11 \mu\text{V/m}$$

$$\text{Kurvan } 2.0 \mu\text{V/m} \times \sqrt{\frac{50\text{W}}{1000\text{W}}} = 0.45 \mu\text{V/m}$$

Betydligt större räckvidder äro möjliga när troposfärförhållandena så medgiva.

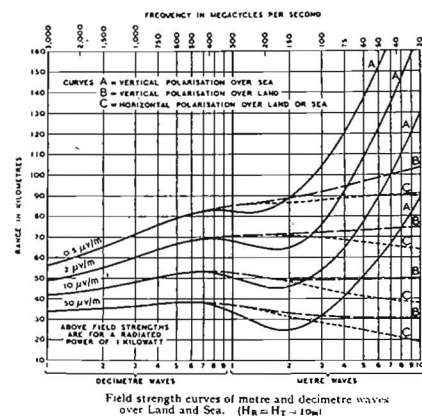
Av tabellen framgår vilken polarisationstyp man bör använda från fall till fall.

Genom decimeterområdet (UHF) från 10 cm. till 1 meter och vidare genom VHF-bandet upp till omkring 2 meter är fältstyrkan oberoende av vilken polarisationstyp som användes vid utbredning över land.

Vid utbredning över vattenytor är det en markant försämring mellan 1 till 2 och 3 meters våglängd om vertikal polarisation användes. Över vattenytor och våglängder över 3 meter är tydligen vertikalpolarisation att föredraga.

Decimetervågbandet ligger mycket bra till, och särskilt vårt däri ingående frekvensområde 420—460 Mc, vilket ju enligt kurvorna väl kan konkurrera med området 2 till 10 meter.

Med dessa kurvor vill jag i första hand visa, vilka möjligheter vi ha att på VHF- och UHF-området med nära 100-procentig säkerhet

överbrygga vissa avstånd. Många andra faktorer spela en mycket stor roll vid trafik å dessa våglängdsband, men tabellen kan ha sitt värde genom att i någon mån göra VHF- och UHF-området mera begripligt för var och en av oss.

Våra mera lågfrekventa våglängdsband är nu, som alla känner till, till trängsel fyllda med trafik, och värre blir det dag för dag. Vi ha knappast någon annan möjlighet än att flytta över en del av vår trafik på högre frekvensband. Den trafik, som först bör komma i fråga är lokal- och distriktstrafiken. Därigenom underlättas dx- och intereropeisk trafik, vilken då inte behöver bli störd av starka amatörstationer i lokalqso med varandra på de mera lågfrekventa banden.

På VHF- och UHF-banden ha vi tillräckligt med utrymme. Tag t. ex. bandet 420—460 Mc. Vi ha bara där 40 Mc (40.000 kc/s) att röra oss på och som förut nämnts är detta band minst lika fördelaktigt att arbeta på som de andra VHF-banden 2 resp. 6 meter och t.o.m. bättre, om man tar hänsyn till att små nätta antenner i miniatyruutförande och med stor riktningsverkan där lätt kan åstadkommas, och ersätta alla gro-steg i tx-en.

Men många av oss kanske resonerar som så: »Jag är bara intresserad av dx eller Europa-telefoni» eller något liknande.

Tänk då på vad lokal- och distriktstrafiken betyder för kontakten och sammanhållningen

oss emellan, för ett utbyte av tankar och erfarenheter m. m.

På VHF- och UHF-banden kan vi i det närmaste ostört ägna vår tid åt detta, och det skulle väl kännas skönt.

Att komma i gång på dessa band är ej svårt, och tänk vilka möjligheter för experiment där finnes.

Begrunda detta pojkar, och till handling.

Sven Linnfors, SM5YS, Uppsala

Lyssnarspalten

Stationssamhället Vagnhärad i Södermanland är centralpunkten för ett lyssnargäng, som med liv och lust går in för sin uppgift. Samtliga medlemmar äro med i FBU-organisationens signalkurs och pluggar elektroteknik och radio-dito per korrespondens. Genom välvillighet från P3 i Strängnäs förfogar gänget över två militär-rx-tx, av vilka rx-delarna är i funktion mest dygnet runt.

SM5—1425 har numera med XYL:s nådiga tillstånd apterat en mindre garderob till QTH. En något ombyggd 6-rörs bc-pyts avlockas dx-foni på 20 mb, men den militära rx-tx-en är dock flitigast utnyttjad, företrädesvis på 80 mb. Dåliga mottagningsförhållanden invid järnvägens QRM-sprakande ledningar planeras förbättrade med en 20-meters mast till hösten. Intrasserade rävsaxbyggare som även planerar specialbygge till hösten. Önskar kontakt med andra lyssnare.

SM5—1428 lyssnar sporadiskt med en 6-rörs bc-super, men gästar —1437 emellanåt för avnjutande av sköna cw-sigs i den andra militära tx-rx-en. Samlar prylar för storbygge.

SM5—1437 har det besvärligt med lokal-QRM, men planerar en del finesser för att avhjälpa. Rx är en 11 rörs dubbelsuper och företrädesvis är det foni som låter höra sig i denna. Har en del fina dx och väntar på fler. Cw kryper mestadels fram ur P3:s rx-tx och där är 80-mb ett kärt tillhåll.

SM—1446 har tillfälligtvis lämnat fastlandet och studerar väl som bäst —FP:s grejor på Gotland. Väntas dock återkomma till fosterjorden, såvida inte —FP lyckas övertala honom att stanna.

SM5—850, Henrik Kumlin
Lyssnarred.

Nyttiga räkneexempel

Vid kontakter med nybörjare, som köra en tillfällig »rig» i avsikt att bygga ut den senare, märker man ofta en viss villrådighet beträffande förhållandet mellan strömmar, spänningar, effekter m.m. Kunskaperna finnas säkert, men tillämpningen är osäker. Här skall givas typexempel för dylika fall, så att sammanhangen bli klara. Det hela är sedan lättare att tillämpa på övriga liknande fall.

Vi ha ett slutsteg med ett 807. Räkna här då med att vid klass C den tillförda anodeffekten delar upp sig så, att 2/3 går ut som högfrekvenseffekt i antennen och 1/3 förloras till uppvärmning av anoden. Om anodspänningen är 750 volt och anodströmmen 100 mA, blir

$$\text{ineffekten} = 750 \cdot \frac{100}{1000} = 75 \text{ watt. Av detta blir}$$

$$\frac{2}{3} \cdot 75 = 50 \text{ watt högfrekvenseffekt och } \frac{1}{3} \cdot 75 = 25 \text{ watt anodförlust. Då ett 807 får ha 30 watt anodförlust, är det alltså ingen risk för överbelastning i detta fall. Ineffekten = uteffekten + anodförlusten.}$$

Vi bryta högfrekvenseffekten från förstegen, t.ex. vid nyckling. Av 807:ans förspänning kanske en del alstras av gallerläcka och/eller katodmotstånd och/eller en del genom annan metod. I varje fall bör det ju även i teckenmellanrummen finnas så mycket förspänning kvar, att röret ej »rusar». Antag, att genom den minskade belastningen nu anodspänningen stigit till 755 volt. Anodströmmen har sjunkit till noll, om fast förspänning ensam använts; i annat fall, t.ex. vid gallerläcka eller katodmotstånd, har gallerförspänningen delvis bortfallit samtidigt med styrningen, så att anodströmmen sjunkit till kanske 30 mA. Nu blir

$$\text{ineffekten} = 755 \cdot \frac{30}{1000} = 22.6 \text{ watt. Anodförlust}$$

ten blir alltså $\frac{1}{3}$ av... nej, stopp nu; detta är ett vanligt fel! Nu är ju uteffekten = noll; alltså går hela ineffekten åt till anodförlust! Anodförlusten = 22,6 watt, *icke* 7,6 watt! I detta fall är det tydligen ingen fara för röret. Men verkningsgraden av den från nätet uttagna effekten blir givetvis försämrad något litet, men det är en annan historia.

Antag, att anodströmmen sjönk till blott 40 mA. Ineffekten vid teckenmellanrum blir då

40
755.—=30.2 watt, vilket i sin helhet är =
1000
anodförlust i teckenmellanrummen. Detta är att fresta röret onödigt hårt. Minska tomgångsförlusten; håll röret inom rätta gränserna medelst fast förspänning eller annan lämplig metod!

Ännu en varning: glöm ej att genomföra motsvarande beräkning för skärmgallerförlusten! Då skärmgallerkretsen aldrig levererar någon utgående högfrekvenseffekt, blir här skärmgallerförlusteffekten alltid = skärmgallerrets »ineffekt». Även här är nödvändigt att göra beräkning för både teckensändning och teckenmellanrum. Skärmgallerströmmen ändrar sig med styrningen inom mycket vida gränser. Matas skärmgaller genom seriemotstånd från anodspänningskällan, kommer även skärmgallerströmmen att ändras avsevärt. Skulle skärmgallerströmmen i teckenmellanrummen bli litet väl hög, spelar det ej så stor roll, om *blott skärmgallerförlusten ej överskrider den tillåtna*. Vissa tabeller angiva ofta lämpligt värde på skärmgallerförlust (»screen resistor» i de engelskspråkiga tabellerna).

Småningom kommer turen till byggandet av en modulator. Som exempel kunna vi välja en med två 807 i klass AB2. Anodspänningen = 750 volt. Anodströmmen för båda rören tillsammans blir t.ex. 60 mA i vila och 240 mA maximalt vid modulering. Det blir 30 mA/rör i tomgång, vilket enligt tidigare givna exempel duger. För lågfrekventa uteffekten kan även här räknas $\frac{1}{3}$ av maximala ineffekten, i detta fall $750 \cdot \frac{1}{3} = 120$ watt. Anodförlust = $\frac{240}{1000} = 0.24$ watt.

Hur blir det med de lågfrekventa växelströmmarna över moduleringstransformatorn, om ett högfrekvens-klass C-slutsteg med två 807 skall anodmoduleras? Klass C-stegets anodspänning = 600 volt. Vid 100 % modulerings skall över moduleringstransformatorns sekundärsida den maximala växelströmmen

förmå motverka de 600 volt ned till 0 volt resp. öka de 600 volt till 1.200 volt. Men — åter ett vanligt fel! — växelströmmen över transformatorns sekundärsida skall då *icke* vara 600 volt! Man mäter ju effektiv-värdet, men modulerings bestämmes givetvis av toppvärdet. Det är toppvärdet, som skall vara 600 volt, och effektivvärdet skall då vara = $\frac{600}{1.41} = 425$ volt. (Siffran 1.41 är ej exakt men 1.41)

duger för praktiskt bruk. Ofta räcker det med 1.4.) Nu bör man ej modulera mer än 80 %, varför spänningen i stället bör vara 80 % av 425, dvs. 340 volt. Men det skadar ej, att modulatorn beräknas för 100 % modulerings. — Vid dylik mätning direkt i klass C-stegets anodkrets bör man givetvis akta sig för högspänningen; det finns ju f.ö. möjlighet att i stället efterbilda slutsteget med ett belastningsmotstånd under trimningen av modulatorn. Om klass C-stegets anodström = 200 mA totalt för båda rören, motsvarar detta tydligen ett »motstånd» på $\frac{600}{200/1000} = 3000$ ohm.

Till denna impedans bör moduleringstransformatorn anpassa, och detta belastningsmotstånd bör gälla för trimningen av modulatorn. Genom klass C-stegets utbytande mot ett 3000 ohm-motstånd blir trimningen ej så livsfarlig — bara man aktar sig för transformatorns primärsida (använd handskar av isolerande material eller håll ena handen i fickan, om du absolut nödvändigt *måste* arbeta med tillslagen högspänning; instruera någon familjemedlem eller annan lämplig person om vilken brytare, som skall frånslösas, om någon olycka skulle ske).

För stor effekt skall moduleringstransformatorn i föregående exempel kunna överföra från modulatorn till högfrekvenssteget? För säkerhets skull räknas med 100 % modulerings. Tydligen motsvarar det en effektiv växelström på 425 volt över ett motstånd på $\frac{425 \cdot 425}{3000} = 60.5$ watt.

I allmänhet kan man räkna med att det behövs en lågfrekvenseffekt = hälften av högfrekvensstegets ineffekt, eller här $\frac{600}{1000} = 0.6$ watt, vilket ju stämmer bra. Om vi i

ovanstående fall räknat noggrant, så att vi ej avrundat till hela tal (425 m.m.), skulle vi fått svaret 60 även där. Med hänsyn till förluster i transformatorn m.m. bör man dock räkna med en tillräcklig marginal i effekthänsesende, kanske 20—30 % högre eller här omkring 75 watt, för modulatorns slutrör.

Medan vi nu här ändå hålla på att prata om transformatorer, kanske man borde säga några ord om en likriktares anodspännings-transformator. Den vanligaste likriktartypen för de vanliga spänningarna är helvågslikriktaren, där högspänningslindningen har mittuttag. Båda halvorna skola då var för sig kunna ge en spänning = summan av önskad utspänning samt spänningsfall i likriktarrör och filterdrosslar och eventuellt förekommande seriemotstånd i filtret (vilket förekommer t.ex. vid glimrörsstabilisering av spänningen). Har filtret kondensatorringång, kan transformatorspänningen vara ungefär = denna summa eller något mer. Har filtret drosselringång, skall spänningen vara 10 % högre eller 1.1

gångar nämnda summa. Glöm ej bleedermotståndets strömförbrukning!

Beträffande lindningens strömstyrka gäller ju, att hela belastningsströmmen kommer att gå genom mittuttaget, men sedan går ju varannan halvperiod genom ena lindningshalvan och varannan halvperiod genom den andra. Om likriktaren skall ge t.ex. 200 mA till filtret, behöver transformatorn ej utföras för 200 mA sekundärt, utan det räcker med 100 mA. Strömmen i mittuttaget delar ju upp sig på hälften i vardera lindningshalvan! Många tänka ej härpå; även i tryckta beskrivningar finner man fel härvidlag. En annan sak är, att den till filtret avgivna strömmen kan få ett högre värde än vad som erhålles efter filtret, beroende på om filtret har kondensatorringång eller drosselringång. Vid kondensatorringång erhålles nämligen för varje likriktad halvperiod en ansevärt topp-strömstöt, som ställer ökade krav på likriktaren och dess anodspännings-transformator. Men utförligare redogörelse häröver faller utom ramen för denna artikel.

Sune Bäckström, SM5XL

Visa vågvett!

I cirka en månads tid har jag nu legat på 40 meter med telegrafi och en input på 5 watt (utom söndagen den 27/3 1949 då jag sände med telefoni och en input på 450 watt, vilken effekt jag dock inte kommer att använda vid »stationär drift»). Trots att jag då och då uppträder på banden med relativt hög input, anser jag, att det är mera sportsmannamässigt att sända med QRP. Mycket riktigt påpekade vännen Ossian i Bollnäs (säkerligen känd av alla svenska amatörer för sina trevliga brev och objektiva rapporter) i ett brev till mig häromdagen, att om alla amatörer bara sände med 10 watt, skulle många fler få plats på banden och leka.

De erfarenheter jag gjort på 40 meter äro minst sagt sorgliga. Där visas en förvånande brist på hänsyn av svenska såväl som utländska sändareamatörer. Man skulle nästan kunna tala om masspsykos. Alla skola fram. Kosta vad det vill. Ingen tillämpar den lilla artighetsregeln: »Åter you sir!» Ofta syndas syndas det ofrivilligt beroende på bristande kunskaper i trafikvett.

Ett exempel. En finsk station ropar CQ. Plötsligt kommer en stark bärvåg från en amatör i Stockholm och tonar in sig. Och så börjar vederbörande amatör svara finnen på exakt samma frekvens, som denne använde, innan denne ens slutat att ropa CQ. Tönen var avskyvärd med nyckelknäppar, dålig filterring, kipp och bakton. Jag hade själv tänkt svara finnen men lyssnade nu i tället på stockholmare, och jag tog tid, huru länge han skulle ropa. Han höll på i 5 minuter (sic!) och slutade med cirka 4 K... Finnen kom naturligtvis inte tillbaka av lätt förstådda skäl. Ett sådant trafiksätt tillämpas tyvärr alltför ofta.

Ovanstående amatör gjorde sig skyldig till följande fel.

1. Han tonade in sig med slutsteget påslaget. (Hur gick det med mottagaren?)
2. Han började svara, innan den CQ-ropande stationen hade slutat. (Var det för att ingen annan skulle hinna före?)
3. Han svarade på exakt samma frekvens, som den CQ-ropande stationen använde. (Ve-

derbörande amatör utgick tydligen från det riktiga antagandet, att den CQ-ropande amatören först skulle lyssna efter svar på sin egen frekvens. Men varför då hålla på i 5 minuter?)

4. Han höll sig med kraftiga nyckelknäppar, dålig filtrering, kipp och bakton. De flesta av dessa fel äro fullkomligt oförlåtliga. Nyckelknäpparna avhjälpas lätt med ett enkelt filter, som ju står beskrivet i alla amatör-radiohandböcker. Med ett sådant filter eliminerar man ju även en del rundradiostörningar. Den dåliga filtreringen kan möjligen vara berättigad, om det rör sig om en T8, som för övrigt är oklanderlig, och om man ej sänder med telefoni. En T8-ton stör ingen och är lätt att läsa genom QRM, särskilt om det rör sig om stora avstånd. (Observera telegrafverkets bestämmelse att en amatörradioanläggning skall matas med väl glättad likström, så att frekvensmodulering eller onödigt stor bandbredd icke uppstår.) Som synes är ovanstående exempel verkligen avskräckande men mycket lärorikt.

Och så några råd, som många gånger givits i såväl in- som utländska amatörradiotidningar.

1. Lyssna först ordentligt över bandet innan Du själv ropar CQ. Ropa alla CQ på en gång, finnes det ju ingen, som kan svara. En verklig old timer avslöjade för mig en gång hemligheten, varför han fick så många QSO under de korta stunder, som han hade tid att sända. Han hade själv inte ropat CQ en enda gång de sista 10 åren. Sannerligen en enkel och utmärkt regel.

2. Likaså lyssna först ordentligt på den frekvens Du själv tänker sända på, innan Du sätter igång, så Du är säker på, att Du inte stör någon av Dina lokala kamrater. Särskilt gäller detta vid DX-körning. När man fått ett DX-QSO, är det en styggelse, när en lokalstation plötsligt dunderar igång med ett CQ på samma frekvens eller rent av ropar en annan lokalstation.

3. Gör anropen korta och glöm inte, att motstationen gärna vill veta Din signal. Svara aldrig en lokalstation, som ropar CQ DX! Det enligt min mening ideala CQ-ropandet är CQ 3 gånger, egen stationssignal 3 gånger och allt upprepat i 3 minuter.

4. Svara ej den CQ-ropande stationen på exakt samma frekvens, som denna använder samt ha slutsteget och eventuella mellansteg

avslagna, då Du tonar in Dig på den önskade frekvensen.

Till sist några saker till! Varför detta daltande med rapporterna särskilt vad tonen och telefonikvaliteten beträffar. Är till exempel tonen T7 skall man tala om detta och inte giva T9 med ryggmargen. Det händer tyvärr alltför ofta, när man givit en rapport under T9, att motstationen kommer tillbaka och säger mycket arrogant: »r ok fb utom min rapport = jag hörde nog fel för du gav mik T7 = hw? = jag har alltid fått T9 förut!» Vad telefonikvaliteten beträffar är den oftast förvånansvärt god. Dock finnes det vissa amatörer, särskilt på 20 meter, som inte har den ringaste aning om modulationsprocent och dylikt. Trots upprepade påpekanden hör man dem kväll efter kväll övermodulerade och breda samt på så sätt förorsakade fruktansvärda störningar för sina kamrater i närheten. Egentligen skulle sådana herrars namn publiceras i QTC, så att det kunde bli någon ände på ofoget.

Ja, nu har jag visst tagit munnen full. Många ha helt visst blivit arga, när de läst dessa rader. Men då har jag nog vunnit, det jag åsyftade!

73 från

SM5OH

Sann historia ur hamlivet

Söndagsförmiddag. Två hams arbeta av hjärtans lust med att sätta upp en ny antenn över gatan. En herre med påfallande militärisk hållning, iförd dam, kommer söndagspromenerande och stannar och tilltalar de båda hamsen och spörjer om vad de göra. De upplysa om att de äro i färd med att sätta upp en sändarantenn. »Åh, är ni amatörer, jag är också sändareamatör», säger söndagsflanören. Hamsen presentera sig med sina call och frågar efter hans signal. Denne vänder sig nu mot sin fru och säger: »Hör du, vad är det för anrop jag har?»

Förklaringen kom, litet ursäktande, med att så många av hans yrkeskollegor hade skaffat sig amatörcertifikat, att även han var tvungen att göra det!!!

Nedtecknad av —WB

Matrikelnytt

De efter matrikelns tryckning nytillkomna medlemmarna redovisas i nästa nummer.

Vid ytterligare granskning ha vi funnit följande ändringar behövliga

SM5AQ är ej medlem.
SM3AT ny adr.: Loböle skola, Slättån.
SM5AY c/o Pettersson.
SM5CF tillfoga adressort: Stockholm.
SM2CM N:a Stationsgatan 5.
SM6DA flyttat till Wrangelsгат. 7 B, Göteborg.
SM5DV är ej medlem.
SM6EQ ny adr.: Eketånga 5, Halmstad.
SM7ER ny adr.: Grubbagatan 1 B, Hälsingborg.
SM6FD är medlem. Sri om!
SM5FZ ny adr.: Stationsгат. 4 B, Sundbyberg.
SM5HG och SM5HP: Inga stjärnor!
SM3IO är nu med i SSA.
SM5IX är däremot ej med.
SM5KC ny adr.: Kontoristväg. 17, Enskede.
SM4KP ny adr.: Box 40, Vika.
SM7LA är med sedan länge. Stjärnan föll bort i alla fall.
SM5LJ och SM2LS ha utgått.
SM5MC ny adr.: Spetsvägen 13, Bromma.
SM6MJ ny adr.: Krokstads mejeri, Hedekas.
SM3MQ flyttat till Forsbackavägen 64, Sandviken.
SM5MO och SM5MR nya medlemmar.

SM5MX är f.d. —1789.
SM5NL är medlem i FRO.
SM5NM är t.v. SM5—1876.
SM6OD ny adr. Skonertgatan 5, Göteborg 42.
SM5OV har utgått.
SM6PO är f.d. —830.
SM5PY är f.d. —1241.
SM5PW skall ha två stjärnor!
SM5QF är med och adr. Skyttevägen 14, Lidingö 1.
SM5QX flyttat till Sundbybergsvägen 113, Sundbyberg.
SM5SN bor Apelgatan 12.
SM5TK har utgått.
SM5TY ny adr.: c/o Byström, Hökmossevägen 56/2, Stockholm.
SM2UY är f.d. —1777.
SM5VM är med i FRO.
SM5VK adr.: Emausgat. 29 D/2, Västerås.
SM5WE ny adr.: Sandgatan 2, Motala.
SM6WQ är f.d. —1881.
SM5WS ny adr.: Gustav III:s väg 9, Bromma.
SM5XQ ny medlem.
SM1ZN ny medlem: Ulriksson, W. O. E., Box 4, Ljugarn.
SM6AFK är med i FRO.
Slut för den här gången.

Skr.

DX-förutsägelser

JULI 1949

GMT	New York		San Francisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Janeiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	17,9	15,3	15,0	12,8	15,5	13,2	16,5	14,0	17,6	15,0	18,4	15,6
02	16,0	13,6	15,0	12,8	18,0	15,3	15,3	13,0	20,0	17,0	16,9	12,9
04	13,4	11,4	15,0	12,8	19,8	16,8	10,9	9,3	21,9	18,6	16,2	13,8
06	13,0	11,1	14,4	12,9	22,0	18,7	20,7	17,6	22,8	19,4	15,2	14,4
08	13,0	11,1	13,8	11,7	22,1	18,8	22,0	18,7	22,9	19,5	22,0	18,7
10	15,5	13,2	13,3	11,3	21,2	18,0	22,2	18,9	23,1	19,6	22,1	18,8
12	16,6	15,5	13,8	11,7	18,1	15,4	23,5	20,0	23,0	19,5	22,6	19,2
14	17,6	17,6	15,2	15,2	15,1	12,8	23,5	20,0	23,5	20,0	22,6	19,2
16	18,1	15,4	15,6	14,2	13,6	11,6	23,6	20,1	24,0	20,4	22,8	19,4
18	18,0	18,0	15,8	13,5	10,9	9,3	24,2	20,6	23,8	20,2	24,0	20,4
20	18,7	16,7	15,8	13,5	10,0	8,5	21,4	18,2	22,3	18,9	23,5	20,0
22	18,9	16,1	16,0	13,6	16,1	13,7	18,4	15,6	20,1	17,1	21,3	18,1

SM5SD

Stockholms första rävjakt

för året lockade omkring tio lag ut på Järvafältet i det vackra vädret den 22 maj. Rävarvoro —IQ (med Felix», QTC nr 3) och —GQ (med »sommarens lilla sändare», QTC nr 5). Prislstan — om den kan kallas så fastän priser saknades — fick följande utseende: —YD, —PA, —AM, Tiste, —FA, —ABR, Johnson. Övriga lag kom tyvärr bort, men hittar nog hem med hjälp av Spångas femte övertton, som vanligen är S9+ på 3520 kc!

SM5GQ, SM5IQ

FRO-utställning

Vid den av Pressens rundtur i Stockholm anordnade försvarsutställningen 25 april—1 maj hade även det frivilliga försvaret tilldelats visst utrymme. 20 m² härav disponerades av FRO, som visade en amatörstation i trafik 7½ timme per dag (med hänsyn till åhörarna användes telefoni), amatörbyggda stationer av FRO-betonad typ, fotomontage över rävjakter, rävsaxar, en 2-metersstation (i lokaltrafik om kvällarna) samt, under rubriken »FRO gör signalister av amatörer», bilder från utbildningen på läger och andra kurser. Vidare såldes matriklar, kompendier och »Amatörradio» och mottogs femton medlemsanmälningar till SSA.

Med hjälp av en högtalare utanför vår lokal tillkallades publiken, när någon kontakt uppnaåts. Folk lämnade lv-pjäserna och jeeparna på gården åt sitt öde och strömmade in till ett antal av 80 stycken, varefter rummet var fullt, alla trampade varandra på tårna och ingen, inte ens operatören, kunde höra någon-

ting. De som lyckades trassla sig långt fram kunde bli stående i timtal och beundra det utställda, främst då kanske —XD:s sändare och de tre mottagarna, BC—342, SX—28 och Super-Pro samt vissa kvällar tillfälliga »FRO-värdinnan» —AXI. Tittade någon upp genom takfönstret kunde han se de fem antennerna, avsedda för 2, 10, 20 och 40 meter.

På söndagen, då inte mindre än 15.000 besökare räknades in, ordnades rävjaktsdemonstration inom området. På grund av svårigheten att pejla mellan hus och gårdar var jägarna kanske inte helt omedvetna om var räven borde sökas, men ändamålet helgar medlen, och det hade ju varit synd att leda publiken vilse.

Vi hoppas, att vi med vårt deltagande i utställningen kunnat visa allmänheten vad amatörradio är, dels militären att FRO är ett livskraftigt förbund bland de frivilliga försvarsorganisationerna. En sak är säker: ingen av dessa lade ner så litet pengar och så mycket frivillig arbetskraft på sitt deltagande, och ingen av dem tilldrog sig publikens intresse i så hög grad som FRO.

SM5IQ

Hobbyutställning i Västerås

Under tiden den 14 till 24 april deltog Västerås radioklubb i en hobbyutställning i staden anordnad av Hemvärnet därstädes. Klubben var representerad dels av lyssnarsektionen som exponerade verifikationer och tidningar, trevligt uppmonterade, samt sändarsektionen som hade en monter på samma plats. Här visades ett par mindre sändare, rävsax m.m. samt ett exklusivt trådspelningsaggregat. Djarva västeråsare, vilka lockades säga några ord i miken, försökte vid uppspelet att liksom strutsen gömma det starkt blommande huvudet under golvplankorna. Märkvärdigt att alla, som hör sin röst så att säga utifrån, skäms för den första gången.

Klubben hade under större delen av tiden, även en station igång. Den flankerades av en verkligt förnämlig ursamling samt en modelljärnväg med fb QRM. När sändaren körde var mesta folket där, så intresset var inte att taga miste på och nog värvades det en hel del hams, och skapades massor med good will.

Stationen var ihoplånad av diverse »gurkor»: Sändaren en co-fd-pa abt 150 W och

Vårmeeting i Nyköping

I den vårspirande idylliska staden Nyköping hölls den 8 maj ett vårmeeting med 25 deltagare. Anordnare var NRA (Nyköpings radioamatörer). —FH hade den glädjen att kunna hälsa t.o.m. —ML från Västervik välkommen plus alla andra från närmare håll. Vid pass 12 »ångade» truppen iväg ut i terrängen med —RC som spårhund. Rävjakt skulle första (hpe ej sista) gången i Nyköpings historia gå av stapeln. Som tur var kom det en sax, annars hade det gått i stöpet. »Mackan», som —FJ rektangulära nyskapelse döptes till, visade sig vara naggande god. —FJ visade sig litet skeptisk i början, men de två rävarna hittades i alla fall. I slutet av sista sträckan måste —FJ och —DH ta paus och inmundigade den medhavda matsäcken, —JN tog då saxen och gick spik på räven, som låg under ett militärförråd. Samtliga meetingsdeltagare hade följt saxen och det var en lagom motion i den bergiga terräng, som —RC hittat. —RC var tvungen hålla sig litet avsidat pga repressalier, men de torkade in vid kaffebordet, som inom parentes sagt smakade gott efter den »ansträngande» promenaden, delvis under regn och kall nordan.

—FH refererade sedan »stora styrelsesammanträdet» och —FJ höll ett mycket intressant kåseri om UK, som vi hoppas ska ge maning till Nyköping att QSY:a till 2 meter. Dessutom dissekerade —FJ sin »macka» och gav de närvarande en hel del fina tips. Pga red. inskränkningar beträffande fotos, så kan ni inte få se »mackan» i tryck.

Männe NRA vågar hoppas, att det var en lyckad dag och att vi få hoppas på flera sådana meetings i våran stad? Av anletena att döma, så verkade samtliga parter nöjda och belåtna. —RC vill å NRA vägnar tacka för deltagandet och lova en bättre rävjakt med konkurrens till nästa gång. —FH förhandsmeddelade nästa meeting till Enköping med en del överaskningar i beredskap. Alltså, väl mött till Enköping i höst!

—RC

tillika RX-en en 16 rörs hembygds super var SM5CV's, högtalarane tillhörde —BF, antennen —KH, Cod-böckerna —AR o.s.v. Allt som allt avverkades ungefär 300 QSO:n, mest svenska, men även en hel del europeiska.

En av tablåerna att minnas var när —XP med —AR vid miken efter ett långt cq på 40 m bandet, varvid AR:s engelska med yanke-dialekt flödade i sockerbiten, lyssnade över frekvensen fick höra en stn ropa oss. Vi fick för oss att det var en OX stn och det blev ganska oroligt i lokalen. Det var ju fb dx på 40 meter fone och tempen var omkring 100°-streck. Vi svarade och gick över för lyssning igen, men med ens slokade öronen och ansiktsformen blev minst lika lång som en fiollåda när en nästan uppsvensk röst talade om att det var OH3OE och inte Grönland!!!

En annan trevlig kontakt var när vi fick ZC6UN med Lasse Rudberg vid mikrofonen. Han satt nere i Haifa och gonade sig i solen berättande om upplevelser och äventyr. Efter som trafiken gick på svenska uppskattades den livligt av en fulltalig publik. ZC6UNJ Allan Gerdtman i Jerusalem plockades också fram ur RX-en och vi hade sked med honom 6 dagar i rad. Han dånade in med full styrka, men så var också tx-en en Bc 610 med 450 W input och antennen hade strålning mot Skandinavien. Bland mera kul dx var EQ1RX i Persien och YK1AC som hade qth Syrien.

Utställningen besöktes av ungefär 13.000 personer och de flesta dröjde sig ganska länge kvar vid vår stn, vilken troligen var ett av de större dragplåstren. En del av oss hörde i smyg i bussar och andra folkförträngningar rätt trevliga kommentarer om vår verksamhet.

Thore Gustavsson, SM5XP

Finnes intresse för registerkort?

V. g. meddela —SD så att vi kan beställa i höst.

Ordet fritt

Abt intoning vid tester m. m.

Vid ett meeting i Söderhamn den 3/5 diskuterades TYM's artikel i QTC nr 4, varvid —WB konstaterade att en del skilda meningar fanns om bl.a. intoning:

—FY: Varför skall man ej tona in på en station, när det är bevisat att man ej får bråkdelarna så många QSO om man ej intonar. Gör man inte det, utan lägger sig på en vilt främmande frekvens, vet man ej vem man stör.

—WB: Med nuvarande trafikastighet vid testerna märker man snart, om man ej fått svar efter de första 5—10 sekunderna, så bör man intressera sig för en annan station. Chansen att få QSO beror framför allt på hur fort man hinner skifta. Under de sista testerna har observerats stationer som ligga och svara ända till dess motstationen hunnit avsluta QSO med en annan.

—UO framhöll att det ej torde vara förbjudet att köra även om tonen ej är alldeles perfekt. Alla ha ju ej förmåga och/eller materiel för att åstadkomma den perfekta tonen. F.ö. har man ju hört talas om att somliga »specialbehandla» sin ton speciellt för en test.

—ACP ansåg att det i testträngselen ofta är svårt att avgöra om tonen är OK, och då ger man gärna den vanliga t9. Ingen lär väl för övrigt söka bättre på sin t8 till en t9 under testbrådskan.

Från distrikten

SM1

—LO kommer i sommar i gång med portabel tx, som skall stationeras vid Kneippbyn, en halv mil söder om Visby.

—FP har byggt en ny rack och tycker nu att innehållet i denna blivit antikt. Känner vi FP rätt så blir det ombygge trots sommarvärmen.

—MM är även i byggtagen, har snickrat ihop en clapposc., som både är vacker att se på och vacker i tonen. Håller på med att renovera sina dubblare.

Från Ljugarn meddelas, att

—AZC är QRT för närvarande p.g.a. rx-brist men har tx-grejer med här och dyker väl upp i luften bara den påtänkta BC—348an anlänt.

—AKG har nu vilat ut efter marstesten och dammat av keyen igen. Sliter för WAS, hi, på 20 mb i arla morgonstunder. 20 S klara sedan 1 mars. Ska f. ö. ta patent på en specialantenn. 40 m. zepp åt NNV plus en 30 m. L åt NO, hopkopplade av misstag visade sig gå ufb på —Sydamerika! —Har f. ö. stora vfo-bekymmer.

—ZN har nyligen kommit i gång med en co pa med cirka 25 watt input till en 40 m. hertzantenn och har pumpat flitigt. Flera fina prefix loggade. T. ex. 4X4, TA, EA9, W osv.

SM2

Denna gång är inte så mycket nytt att rapportera. De aktiva amatörerna håller på med ny-, om-, på- och tillbyggnader och dess emellan QSO-as det. En ny omgång rekryter har ryckt ut från garnisonens regementen, och vid signalavdelningarna har åtskilliga telegraferingsprov avlagts så att ytterligare call är att vänta.

—GO:s hustru har efter en lång sjukdom lämnat —GO ensam med sin ettåriga dotter. Bodens radioklubb m.fl. har velat visa sitt deltagande och hjälpsamhet genom en insamling, som i form av en sparbanksbok utställd på —GO:s dotter överlämnats. —GO tackar:

SM2GO vill till DL och Bodens Radioklubb framföra sitt varma och hjärtliga tack för den penningssumma och det stora deltagandet jag fått mottaga med anledning av min hustrus bortgång. Tnx OB:s!

SM5—Landsorten

För alla arrangemang i samband med meetinget i Nyköping den 8 pto svarade —RC, som skötte det hela på ett förtjänstfullt sätt. Tnx dr OB! För närmare detaljer hänvisas till —RC:s referat.

Nästa meeting planeras att äga rum i Enköping någon gång i september. Närmare här om i augustinumret av QTC.

Efter en månads hårdande friluftsliv i Stockholms omgivning har —XL återvänt till sitt QTH. Efter en kort överblick av läget författade han omedelbart följande aktivitetsrpt. Tnx!

Motala

—WE börjar ta form slutgiltigt på sitt nya QTH, vars adress är Sandgatan 2, Motala. Kör på banden 3—30 Mc samt i FRO. Börjat gjuta

fundament till två nya master, så nu åker den ena tråden efter den andra upp. W8JK-beamen blir roterbar med riktnings avläsbar på en skala med visare invid opr-platsen.

—XL har byggt om modulorn, så att den kan ge dels NFM, dels AM. Slutsteget i modulorn kopplat enligt artikel i QTC 4/49, varjämte automatisk kompression enligt QTC 4/48 tillgripits. Påpekar att den i QTC 5/49 angivna DX-stn heter VS9GT och ej »VX9GT». Kör på banden 3—14 Mc samt i FRO. Hjälper —WL med QTC:s adressplåtar och svar över otydliga eller uteblivna adressanmälningar.

—APE har nyligen flyttat hit från Stockholm. Har då och då hörts via —XL. QTH har nu adress Jungfru Isbergsgatan 5, Motala. Även —APE skall börja med VHF, så snart ombyggnaden av nuvarande stn är klar.

—ARV är ny lic. i Varv, en halvmil söder om Motala och har därför i Motala redan fått det rimmande smeknamnet »arv — i — varv». Gick på FFBU:s radiokurs i Motala och har nu kommit igång med egen station.

—1242 sänder lyssnar-QLS på svenska, engelska eller spanska och inhöstar små vackra fångster då och då. Rx är en 5-rörs super, och han har ett par olika antenner att skifta emellan. Arbetar målmedvetet och metodiskt på att så småningom få sändarlicens.

—1174 har byggt nya antenner och ny mottagare. Väntar sedan sju (7!!) månader tillbaka på att få avlägga prov för licens. Det skall bli roligt, om telegrafverkets undervisningsanstalt orkar höra av sig, så att old man —1174 snart åter kan hälsas välkommen bland de lic. sändareamatörerna. Hans XYL tränar flitigt telegrafering och pluggar för licens.

—1291 och —1401 vet man fortfarande intet om. Boys, försök ge stoff till rapporter. Dessamma gäller de lyssnarmedlemmar, som senare tillkommit och ej uppräknats ovan; pse ring eller skriv till —XL.

Ett par mil norr om Motala bor —LG i Karlsby. Gamle vän Ragnar, har Du något till Motalaspalten så pse kontakta Din »exerciskompis» —XL per brev eller radio. Ungefär lika långt söder om Motala bor nu —BX i Skänninge. Dear Lasse, har Du inget msg för QTC:s distrikts-rpts numera? Här QRV!

— — —

Så till sist vill jag meddela, att QSL-verksamheten i Linköping nu kommit igång på

allvar. Korten komma att utsändas omkring månadsskiftena. Det går också bra att erhålla kort på andra tider, om DL underrättas.

73

SM5FH Knut Almroth, DL5

Ham-annonser

ÖNSKAS KÖPA

Trafikrx, S40 el. likn. SM6—1953, Olle Sundbye, Varbergsvägen 31, Borås.

TILL SALU

HALLICRAFTERS S—40 (anbud). Likriktare 350 V. 120 A. 60:—. Nytt spolsystem 9—550 m. säljes med vridk., glasskala och linhjul för 36:—. P. M. högt. m. transf. inbyggda i ljuspolerade björklådor, 5" 25:—, 8" 50:—. El. dyn. 4" högt. m. transf. 10:—. Svar till "SM5—1702" eller direkt Södertälje tel. 26049. Lundqvist efterfrågas.

Transformatorer 2×400 V 150 mA, 2×3,15 V 5 A, 2×2,5 V 3 A. Prim. 127, 220 V 50 pls säljas för 36 kr. av SM5—1433. Tel. 51 39 35, Stockholm.

Keram. omkopplare 5×1 pol. 4 vägs m. 90° mellan lägena. Tål 50 W. Pris kr. 14:— portofritt. SM5WL.

Högsp. transf. ASEA vanl. prim. spänn. Sek. 2×1500 V med uttag för 2×500 och 1000 V 0,35 A. Anbud över 100 kr. till SM5NU, P. Wikström. Tel. 20 33 44, Stockholm.

Radioingenjör

Vid Kungl. Vattenfallsstyrelsens Driftbyrå skall anställas en yngre radioingenjör med examen från tekniskt läroverk, tekniskt institut eller med motsvarande utbildning. Sökanden bör ha grundlig erfarenhet som radiobyggare eller -montör och kunna flytande läsa radioteknisk engelska. Sändaramatör har företräde.

Sökande till befattningen torde inkomma till Kungl. Vattenfallsstyrelsens Driftbyrå, Stockholm 1, med ansökan, åtföljd av merithandlingar samt uppgifter om löneanspråk och tidigaste tillträdesdag, senast den 1 juli 1949.

Närmare upplysningar lämnas per telefon namnanrop "Vattenfall", varvid växeln hänvisar.

KUNGL. VATTENFALLSSTYRELSEN.